

Na dosah 3 / Greifbar nah 3 / Současné umění z Lince / Zeitgenössische Kunst aus Linz

Galerie města Plzně, 15. 6. – 26. 8. 2018, vernisáž 14. 6. 2018, 17.00 Galerie výtvarného umění v Chebu, 6. 9. – 25. 11. 2018, vernisáž 5. 9. 2018, 17.00

Třetí ročník výstavního projektu Na dosah, který vždy probíhá v Galerii výtvarného umění v Chebu a v Galerii města Plzně, představuje tvorbu šesti umělců reprezentujících současnou výtvarnou scénu Lince, hlavního města spolkové země Horní Rakousko. Cílem projektu je postupně zmapovat aktuální umění v menších centrech v blízkosti českých hranic – předchozí výstavy byly věnovány Drážďanům a Norimberku, jako další se nabízí Lipsko, Vratislav či Katovice.

Všechna zmíněná města spojuje fakt, že se zde nacházejí významné umělecké školy, které jsou živnou půdou zdejších výtvarných scén. Také šest účastníků naší výstavy studovalo na linecké Univerzitě umění (Kunstuniversität). Zde se vyučuje široké spektrum oborů spojených s vizuální kulturou od volného umění, přes umění užité, design, architekturu, výtvarnou pedagogiku až po dějiny umění. Zdejším specifikem je však důraz na obory spojené s moderními technologiemi, což odpovídá místní novodobé tradici. Linec je totiž také městem festivalu Ars Electronica, který se zde koná od roku 1979, a s ním spojeného "muzea budoucnosti" Ars Electronica Center. Tato pozoruhodná

instituce, založená v roce 1996 a významně rozšířená v roce 2009, kdy byl Linec Evropským městem kultury, se věnuje právě projevům a projektům na pomezí umění, vědy a technologie.

Geografická blízkost Lince vyústila v minulosti v četné kontakty s českým prostředím. Za připomínku stojí především spolupráce s Egon Schiele Art Centrem v Českém Krumlově, kde má země Horní Rakousko pronajatý jeden z rezidenčních ateliérů. V průběhu posledních let zde pobývali hned tři autoři zastoupení na výstavě Inga Hehn, Hubert Ebenberger a Reinhard Gupfinger. Také v Linci existuje podobná rezidenční organizace, podle svého sídla nazvaná Salzamt, tj. Solní úřad, která rovněž spolupracuje s českými partnery, například s Galerií města Pardubice. Ředitel Salzamtu Holger Jagersberger významně přispěl k uskutečnění této výstavy, když nám pomohl s výběrem umělců. A kromě něj bych chtěl poděkovat i Hemmě Schmutz, ředitelce zdejšího skvělého muzea umění LENTOS, s níž jsme se kdysi seznámili v jury projektu Start Point, která nám kontakt zprostředkovala.

Marcel Fišer

Der dritte Jahrgang des Ausstellungsprojektes Na dosah [In Reichweite], das immer in der Galerie der bildenden Kunst in Eger (GAVU Cheb) und in der Galerie der Stadt Pilsen (GmP) stattfindet, stellt das Schaffen von sechs Künstlern vor, die die heutige Kunstszene von Linz, der Hauptstadt des Bundeslandes Oberösterreich, repräsentieren. Ziel des Projektes ist es, die aktuelle Kunst in den kleineren Kunstzentren in der Nähe der tschechischen Grenze vorzustellen die vorangegangenen Ausstellungen waren Dresden und Nürnberg gewidmet, des Weiteren bieten sich Leipzig, Wrocław / Breslau oder Katovice / Kattowitz an.

Alle diese Städte haben gemeinsam, dass sich dort bedeutende Kunstschulen befinden, die den Nährboden für die dortigen Kunstszenen bilden. Auch die sechs Teilnehmer unserer Ausstellung haben an der Linzer Kunstuniversität studiert. Hier wird ein breites Spektrum von Disziplinen unterrichtet, die mit der visuellen Kultur zusammenhängen: von der freien Kunst über angewandte Kunst, Design, Architektur, Kunstpädagogik bis zur Kunstgeschichte. Das hiesige Spezifikum besteht jedoch in dem Nachdruck auf Disziplinen, die etwas mit modernen Technologien zu tun haben, was der lokalen Tradition der neueren Zeit entspricht. Linz ist nämlich auch die Stadt des Festivals Ars Electronica, das hier seit dem Jahr 1979 stattfindet, und des mit ihm verbundenen "Museums der Zukunft" Ars Electronica Center.

Diese bemerkenswerte Institution, die im Jahr 1996 gegründet und im Jahr 2009, als Linz Kulturhauptstadt Europas war, bedeutend erweitert wurde, widmet sich eben Äußerungen und Projekten im Grenzbereich von Kunst, Wissenschaft und Technologie. Die geografische Nähe von Linz hatte schon in der Vergangenheit zu zahlreichen Kontakten mit dem tschechischen Milieu geführt. Der Erwähnung wert ist vor allem die Zusammenarbeit mit dem Egon Schiele Art Centrum in Český Krumlov / Krumau, wo das Land Oberösterreich eines der Residenzateliers gepachtet hat. Im Verlauf der letzten Jahre haben hier gleich drei der in der Ausstellung vertretenen Künstler, nämlich Inga Hehn, Hubert Ebenberger und Reinhard Gupfinger, einen Aufenthalt absolviert. Auch in Linz existiert eine entsprechende Institution für Residenzaufenthalte, das sogenannte Salzamt, das ebenfalls mit tschechischen Partnern zusammenarbeitet, beispielsweise mit der Galerie der Stadt Pardubice / Pardubitz. Der Direktor des Salzamtes Holger Jagersberger hat wesentlich zur Verwirklichung dieser Ausstellung beigetragen, indem er uns bei der Auswahl der Künstler behilflich war. Und neben ihm möchte ich auch Hemma Schmutz danksagen, der Direktorin des großartigen Kunstmuseums LENTOS, die uns den Kontakt vermittelt hat, nachdem wir uns einst in der Jury des Projekts Start Point kennen gelernt hatten.

Marcel Fišer

HUBERT EBENBERGER

* 1979, Lilienfeld (Dolní Rakousko / Niederösterreich); studia / Studien: KU Linz (2005–2012, malba / Malerei)

Hubert Ebenberger své objekty vytváří čistě rukodělným způsobem, nejčastěji používá papír, respektive karton. Výtvarnými zásahy, ať už je to montáž, koláž nebo malba, je převádí na svůj abstraktní vizuální kód, v němž hraje důležitou roli struktura tvořená drobnými černý kruhy. Často pracuje s principem vrstvení jako metaforou času. Jeden z vystavených objektů tvoří 221 rozložených a výtvarně interpretovaných kartonových krabiček, které navršil na sebe. Další práce je založená na ideální představě nikdy neukončeného díla, k němuž čas od času přidá novou vrstvu.

Hubert Ebenberger schafft seine Objekte die groß teils aus Papier und Karton bestehen auf eine rein handwerkliche Weise. Durch die künstlerischen Eingriffe, sei es nun Montage, Collage oder Malerei, überführt er sie in seinen abstrakten visuellen Code, in dem eine durch winzige schwarze Punkte geschaffene Struktur eine wichtige Rolle spielt. Häufig arbeitet er mit dem Prinzip der Schichtung als einer Metapher für Zeit. Eines der ausgestellten Objekte besteht aus 221 aufgeschnittenen gestapelten Getränkekartons, die er für eine Ausstellung anfertigte. Eine weitere Arbeit beruht auf der Idealvorstellung eines niemals vollendeten Kunstwerks, dem er von Zeit zu Zeit eine neue Schicht hinzufügt.



Stavební kameny – Sedimenty / Bausteine – Sedimente, 2010, 221 na sebe poskládaných koláží, akryl, tuš, lepící páska, papír / 221 aufeinander gestapelte Collage-Arbeiten, Acryl, Tusche, Klebeband, Papier, 24 × 24 × 24 cm. Foto © www.lukasriegel.

REINHARD GUPFINGER

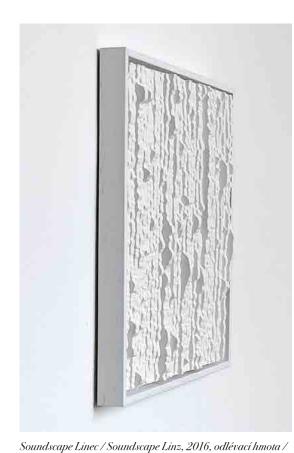
der Stadt.

* 1977, Linec / Linz; studia / Studien: KU Linz (2002–2008, sochařství – transmediální prostor / Bildhauerei – transmedialer Raum; 2008–2012 Interface Culture), Anton Bruckner University Linz (2004–2006)

Teorie dávající do souvislosti zvuk a barvy na základě číselných poměrů lze sledovat až někam k Aristotelovi. V moderním umění najdeme celou řadu projevů, pokoušejících se o vizualizaci hudby či obecně zvuku výtvarnými prostředky. Také pro Reinharda Gupfingera je práce se zvukem nejvýznamnější součástí jeho tvorby, a to v širokém spektru objektů, instalací a intervencí do veřejného prostoru. Na výstavě je zastoupen sérií abstraktních reliéfů, založených na frekvenčních křivkách zvuků různého druhu od zvonů, přes hudbu až po jakési "zvukové krajiny" města.

Theorien, die Ton und Farbe auf der Grundlage von Zahlenverhältnissen in Zusammenhang bringen, lassen sich bis zu Aristoteles zurückverfolgen. In der modernen Kunst werden wir eine ganze Reihe von Äußerungen finden, die eine Visualisierung der Musik oder allgemein des Tons durch künstlerische Mittel versuchen. Auch für Reinhard Gupfinger ist die Arbeit mit dem Ton der wichtigste Bestandteil seines Schaffens, und zwar im breiten Spektrum von Objekten, Installationen und Interventionen im öffentlichen Raum. In der Ausstellung ist er mit einer Serie abstrakter Reliefs vertreten, die auf den Frequenzkurven von Tönen

verschiedener Art beruhen, von Glocken über Musik bis zu Klanglandschaften



Gieβmasse, 40 × 40 × 4 cm. Foto © Katharina Anna Loidl.

INGA HEHN

* 1984, Linec / Linz; studia / Studien: KU Linz (2004–2013 malba a grafika / Malerei und Grafik)

Abstraktní tvorba Ingy Hehn se odehrává na papíře a v základní polaritě černé a bílé; když je někdy přítomna i barva, je to ve velmi decentní formě. Zároveň ovšem nabývá velmi různorodých poloh, což dokládá i kolekce vybraná na naši výstavu. Autorka pracuje převážně v médiích kresby tuší nebo tužkou a litografie. Také měřítko jejích prací má rozptyl od drobných jemných kreseb po velkoformátové instalace, které sestavuje z jednotlivých grafik založených na plošných elementech. Využívá v nich princip opakování, který je spojen právě s tiskem.

Das abstrakte Schaffen von Inga Hehn spielt sich im Wesentlichen auf Papier und in der grundlegenden Polarität von Schwarz und Weiß ab; wenn überhaupt Farbe verwendet wird, geschieht das in einer sehr dezenten Art und Weise. Allerdings nimmt sie sehr unterschiedliche Positionen ein, was die für unsere Ausstellung ausgewählte Kollektion belegt. Die Künstlerin arbeitet überwiegend mit den Techniken der Tusche- und Bleistiftzeichnung sowie der Lithografie. Dabei weisen die Arbeiten von Inga Hehn eine Streuung von winzigen intimen Zeichnungen bis zu großformatigen Installationen auf, die sie aus einzelnen Grafiken zusammenstellt. Dabei kommt das Prinzip der Wiederholung zur Anwendung, das gerade eben mit der Drucktechnik verbunden ist.

THOMAS KLUCKNER

* 1977, Hall; studia / Studien: KU Linec / Linz (2006–2014, experimentál-ní tvarování a sochařství / Experimentelle Gestaltung und Bildhauerei)

Značná část veřejného prostoru je dnes přizpůsobená automobilové civilizaci. Je příznačné, že jediné, co do těchto prostorů vnáší estetický a lidský prvek, je reklama. Právě tuto situaci subverzivně tematizuje Thomas Kluckner. Například *Decoy* je billboard umístěný v lese u dálnice, na němž reklamu nahradila monochromní vrstva. Ta v noci vyzařuje absorbované světlo a spolu se stromy vytváří až přízračný efekt. Také další práce nazvaná *Cloud* připomíná reklamní poutač, který však namísto iluze ideálních světů nabízí pouze rozostřenou simulaci reality, již zakrývá.

Ein bedeutender Teil des öffentlichen Raums ist heute nach dem Maß der Automobilzivilisation geschaffen und das einzige, was in diese Räume ein ästhetisches und menschliches Element einbringt, die Reklame ist. Eben diese Situation thematisiert Thomas Kluckner in subversiver Weise. Zum Beispiel *Decoy* ist ein Billboard, das im Wald in der Nähe einer Autobahn aufgestellt ist und auf dem die Reklame durch eine monochrom grüne Farbschicht ersetzt ist. Diese strahlt nachts das absorbierte Licht ab und schafft zusammen mit den Bäumen, die vor dem Billboard stehen, einen direkt spukhaften Effekt. Auch eine weitere Arbeit mit dem Titel *Cloud* erinnert an eine Reklametafel, anstelle der üblichen Illusionen idealer Welten bietet sie jedoch lediglich eine unscharfe Simulation der von ihr verdeckten Realität.

GEORG PINTERITSCH

* 1986, Villach; studia / Studien: KU Linec / Linz (2008–2015 malba a grafi-ka / Malerei und Grafik)

Georg Pinteritsch je na výstavě zastoupen objektem a dvěma skupinami obrazů, které však obvykle instaluje ve společných konstelacích. První představuje oleje velkých formátů dva metry na šíř, zobrazující jakési bizarní struktury a skalní útvary, doplněné detaily evokujícími výjevy ze středověkých rukopisů. Ty jsou hlavním motivem druhé skupiny, kterou tvoří naopak formáty zcela miniaturní, provedené tuší na lepence. Obě skupiny také spojuje výsledný dojem jisté záhadnosti či možná ezoteričnosti, kterou do nich autor záměrně vložil.

Georg Pinteritsch ist in der Ausstellung mit einem Objekt und zwei Bildgruppen vertreten, die er gewöhnlich in gemeinsamen Konstellationen installiert. Die erste Gruppe bilden großformatige Ölbilder mit einer Breite von zwei Metern, welche bizarre Strukturen und Felsgebilde zeigen und durch Details ergänzt werden, die an Szenen mittelalterlicher Handschriften erinnern. Das sind auch die Hauptmotive der zweite Gruppe, welche im Gegensatz zu den anderen Arbeiten kleinformatige Grafiken sind und in Tusche auf Karton ausgeführt wurden. Was beide Gruppen miteinander verbindet, ist der Eindruck einer gewissen Rätselhaftigkeit oder Esoterik, die der Künstler ihnen absichtlich zuteilt.

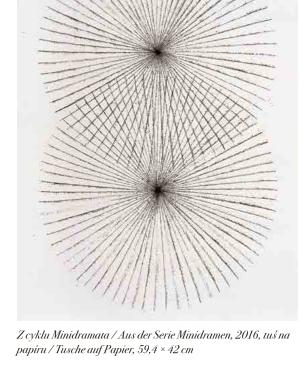


nímu podnětu.

* 1993, Linec / Linz; studia / Studien: KU Linz (od / seit 2012, malba a grafika / Malerei und Grafik)

Veronika Sengstbratl prezentuje rozsáhlou sérii drobných obrazů jednotného formátu na pomezí monochromů a abstraktní malby. Vychází z reálných zážitků, zaznamenaných fotografií nebo uchovaných pouze ve vzpomínce, které v procesu malby dále abstrahuje. Spíše než konkrétní skutečnost evokují obrazy samo plynutí času a prchavost vzpomínek, neboť z nich už nelze vyčíst vztah k původ-

Veronika Sengstbratl präsentiert eine umfangreiche Serie kleiner Bilder einheitlichen Formats im Grenzbereich von Monochromie und abstrakter Malerei. Sie geht von realen, in Fotografien festgehaltenen oder nur in der Erinnerung gespeicherten Erlebnissen aus, die sie im Prozess des Malens weiter abstrahiert. Eher als eine konkrete Wirklichkeit evozieren die Bilder das Fließen der Zeit an sich und die Flüchtigkeit der Erinnerungen, denn aus ihnen lässt sich das Verhältnis zu dem ursprünglichen Anlass nicht mehr herauslesen.





Cloud, 2013, tisk na papíru / Pigmentprint auf Papier, 98 × 69, 5 cm



Haoot (Haootia), 2016, olej na plátně / Öl auf Leinwand, 175 × 195 cm



Z cyklu / Aus der Serie nur nicht bleiben lassen lassen, 15 × 10 cm, olej na dřevě / Öl auf Holz

Na dosah 3 / Greifbar nah 3

Současné umění z Lince / Zeitgenössische Kunst aus Linz

Galerie města Plzně, 15. 6. – 26. 8. 2018

Galerie výtvarného umění v Chebu – Malá galerie, 6. 9. – 25. 11. 2018

Hubert Ebenberger, Reinhard Gupfinger, Inga Hehn, Thomas Kluckner, Georg Pinteritsch, Veronika Sengstbratl

Kurátor / Kurator Marcel Fišer

GA\MP

nám. Republiky 40, 301 00 Plzeň T.: +420 378 035 310 info@galerie-plzen.cz, www.galerie-plzen.cz

Galerie města Plzně o.p.s.,

Titulní strana / Titelseite: Thomas Kluckner, Sarah Decristoforo, Decoy, 2016, C-Print, Aludibond, 120 × 80 cm (výřez / Ausschnitt). V roce 2018 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu. Text Marcel Fišer, grafika Kolář & Kutálek, překlad Walter Annuss, tisk Dragon Press, s. r. o., náklad 800 ks.

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu příspěvková organizace Karlovarského kraje náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb T: +420 354 422 450 info@gavu.cz, www.gavu.cz

Výstavní programy GAVU Cheb a Galerie města Plzně jsou podpořeny z grantového programu MK ČR.